

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 20

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1190) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1190 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Protokol Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30/10/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 372619 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol"ün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

30/10/2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1190)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ile Özbekistan arasındaki hava taşımacılığının esaslarını belirlemek üzere 23 Haziran 1994 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması" imzalanmıştır. 30 Nisan 2018 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol" ile Anlaşmanın 6, 10 ve 13 üncü maddelerinin değiştirilmesi öngörülmektedir.

Bu kapsamda;

Protokolün 1 inci maddesi ile Anlaşmanın "GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET" başlıklı 6 ncı maddesinde değişiklik yapılarak mezkûr maddenin günümüz gümrük uygulamalarına uyumlu hale getirilmesi ve havayollarımızın operasyonel ve lojistik taleplerinin karşılanması,

Protokolün 2 nci maddesi ile Anlaşmanın "KAPASİTE HÜKMÜ" başlıklı 10 uncu maddesinde değişiklik yapılarak iki ülke arasındaki hava taşımacılığı kapasitesinin iki ülke sivil havacılık otoriteleri tarafından belirlenmesi,

Protokolün 3 üncü maddesi ile Anlaşmanın "TARİFELERİN BELİRLENMESİ" başlıklı

13 üncü maddesinde değişiklik yapılarak havayollarının ücret tarifelerinin onaya tabi olması durumunun değiştirilmesi

amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-126404

25 Ekim 2018

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Nisan 2018 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol"ü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

16/11/2018

Esas No: 2/1190

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokol” 30/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 30/10/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/1190 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 15/11/2018 tarihli 3’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ve Özbekistan arasında havayolu taşımacılığına ilişkin mevcut Anlaşmanın tadil edilerek günümüz gümrük uygulamaları ile uyumlu hale getirilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

5 Nisan 2018’de Taşkent’te imzalanan Protokol ile birlikte 1994 yılında akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşmasına ait gümrük uygulamaları, kapasite ve tarife hükümlerinin tadil edildiği.

Bu Protokolle rekabete ilişkin hükümlerin güncellenmesi, Anlaşmanın piyasa koşullarıyla uyumlu kılınması ve taşıyıcılarımızın da azami kârlılıkla faaliyetlerini sürdürebilmesinin hedeflendiği,

Türkiye’nin şimdiye kadar ICAO üyesi olan 191 ülkeden 171’i ile havacılık anlaşması yaptığı ve bu anlaşmalar neticesinde 122 ülkede yaklaşık 320 noktaya uçuş yapabildiğimiz,

Özbekistan’la bu Protokolün imzalanması sonrası iki ülke arasında karşılıklı temasların daha da artacağı ve yapılacak seferlerin kültürel bağlamda da ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağı.

İki ülke arasında giderek gelişen sivil havacılık ilişkileri düşünüldüğünde bu Protokolün yürürlüğe girmesi neticesinde taşıyıcılarımızın taleplerinin de yeterince karşılanabileceği,

Protokolün Özbekistan’daki onay sürecinin tamamlandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i> Adana
Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara	Üye <i>Aydın Adnan Sezgin</i> Aydın	Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ali Şahin</i> Gaziantep	Üye <i>Mehmet Güzelmansur</i> Hatay
Üye <i>Aziz Babuşcu</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul
Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	Üye <i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA 23 HAZİRAN 1994 TARİHİNDE
AKDEDİLEN HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞ-
MASI'NI TADİL EDEN PROTOKOLÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Nisan 2018 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşması'nı Tadil Eden Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA 23 HAZİRAN 1994 TARİHİNDE
AKDEDİLEN HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞ-
MASI'NI TADİL EDEN PROTOKOLÜN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
23 HAZİRAN 1994 TARİHİNDE AKDEDİLEN
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI'NI
TADİL EDEN
PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaklardır), Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 23 Haziran 1994 tarihinde akdedilmiş olan Hava Taşımacılığı Anlaşması'nın (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) aşağıdaki şekilde tadil edilmesi konusunda mutabakata varmış bulunmaktadır:

MADDE 1

**Anlaşma kapsamındaki "GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE
VERGİLERDEN MUAFİYET" başlıklı 6. Madde aşağıdaki şekilde
değiştirilecektir:**

1. Tayin edilen havayolu şirketleri veya Akit Taraflardan herhangi biri tarafından uluslararası hava seferlerinde işletilen hava araçlarının yanı sıra hava aracı içerisindeki mutad olmayan teçhizatlar, yakıt ve yağ tedarikleri ve hava aracı levazımatı (yiyecek, içecek ve tütün dahil olmak üzere); söz konusu teçhizatlar ve malzemeler yeniden ihraç edilecekleri veya ilgili bölge üzerinden gerçekleştirilecek seyahatin bir kısmında hava aracında kullanılacakları ana kadar hava aracı içerisinde kalacak olmaları koşuluyla, diğer Akit Tarafın topraklarına vardıkları anda bilcümle gümrük vergilerinden, denetim ücretlerinden ve sair rüsumlar veya vergilerden muaf olacaktır.
2. Aynı zamanda, ifa edilen hizmete tekabül eden ücretler hariç olmak üzere, aynı rüsumlar ve vergilerden muafiyet de söz konusu olacaktır:
 - a) sözkonusu Akit Taraf otoriteleri tarafından belirlenen sınırlamalar dahilinde, diğer Akit Tarafın uluslararası bir hizmetinde yararlanılan hava araçları içerisinde kullanılmak amacıyla, Akit Taraflardan herhangi birinin topraklarında hava aracına alınan hava aracı levazımatı;
 - b) diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu şirketi tarafından uluslararası hizmetlerde kullanılan hava araçlarının bakımı veya onarımı amacıyla Akit Taraflardan herhangi birinin topraklarına getirilmiş olan yedek parçalar ve mutad teçhizatlar;
 - c) sözkonusu malzemeler hava aracına alındıkları Akit Tarafın toprakları üzerinden gerçekleştirilecek seyahatin bir kısmında kullanılacak olduğunda dahi, diğer Akit

Tarafın tayin edilen havayolu şirketi tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava araçlarına ikmal yapılması amacıyla sevk edilen yakıt ve yağlar;

d) geri alındıkları veya gümrük düzenlemeleri uyarınca sair şekilde tahsis edildikleri ana kadar kalmak üzere, Akit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketi tarafından operasyonel ihtiyaçları için teslim edilen, yabancı bir havayolu şirketinin işaretini taşıyan reklam materyalleri (kataloglar, fiyat listeleri, ticari broşürler, modeller, posterler, broşürler vb.), sevk vesaiği, rezervasyon ve iletişime yönelik elektronik teçhizatlar ile bunlara ilişkin yedek parçalar, gösterim teçhizatlarına ve faaliyetlerine ilişkin mobilyalar ve eşyalar.

Yukarıda yer alan (a), (b), (c) ve (d) bentleri kapsamında belirtilen materyallerin Gümrük gözetimi veya kontrolü altında tutulması gerekebilecektir.

MADDE 2

Anlaşmanın "KAPASİTE HÜKMÜ" başlıklı 10. Maddesinin 4. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

4. Mutabık kalınan hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında; Akit Tarafların her birinin tayin edilen havayolu şirketleri tarafından sağlanacak toplam kapasite ile işletilecek hizmetlerin frekansı, hizmetlerin başlatılması öncesinde ilk olarak Akit Tarafların havacılık otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Söz konusu kapasite ve hizmet frekansı başlangıç aşamasında ilgili otoriteler tarafından zaman zaman gözden geçirilerek değiştirilebilecektir.

MADDE 3

Anlaşmanın "TARİFELERİN BELİRLENMESİ" başlıklı 13. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir:

1. Akit Taraflardan her biri; işletim maliyeti, makul kâr ve diğer havayollarının tarifeleri dahil tüm ilgili faktörleri hesaba katmak suretiyle, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından kendi topraklarına/topraklarından/toprakları üzerinden gerçekleştirilecek uluslararası hava hizmetlerine ilişkin tariflere makul seviyelerde izin verecektir. Akit Taraflarca yapılacak müdahale aşağıdakilerle sınırlı olacaktır:

- makul olmayan ölçüde ayırım gözetilen fiyatların veya uygulamaların önlenmesi;
- tüketicilerin, akim pozisyonunun suiistimali nedeniyle makul olmayan ölçüde yüksek veya kısıtlayıcı olan fiyatlara karşı korunması ve
- havayolu şirketlerinin, doğrudan veya dolaylı hükümet teşviki veya desteği nedeniyle suni olarak düşük olan fiyatlara karşı korunması.

2. 1. Fıkra kapsamında ortaya konmakta olan tarifelerin, Akit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketleri tarafından diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine sunulması gerekli olmayacaktır.

3. Akit Taraflardan hiçbiri, kendisinin tayin edilen havayolu şirketi veya şirketleri tarafından, tarifelerin belirlenmesi sırasında, diğer hava yolu şirketi veya şirketleri ile birlikte veya münferiden, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu şirketlerinden biri olan bir rakibin ciddi şekilde güçsüz duruma getirilmesi veya söz konusu rakibin bir güzergâhtan ekarte edilmesi etkisine sahip olan, olabilecek veya olması amaçlanan bir şekilde piyasa gücünün suiistimal edilmesine izin vermeyecektir.

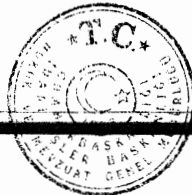
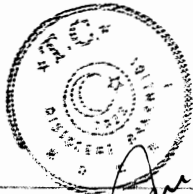
4. Akit Taraflar, tarifelerin belirlenmesi ile ilgili olarak, aşağıdaki havayolu uygulamalarının daha yakından incelenebilecek olası haksız rekabetçi uygulamalar olarak addedilebileceğini kabul etmektedirler:

- a) toplamda, güzergâhlarda, ilgili oldukları hizmetlerin sunulmasına ilişkin masrafları karşılamak için yeterli olmayan bilet ücretlerinin ve ücretlerin tarh edilmesi;
- b) sözkonusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi;
- c) sözkonusu uygulamaların diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu şirketleri üzerinde ciddi ekonomik etkiye sahip olması veya ciddi zarara sebebiyet vermesi ve
- d) güzergâha ilişkin hakim pozisyonun suiistimalini işaret eden davranış.

5. Hiçbir havacılık otoritesinin, önerilen veya diğer Akit Tarafın bir havayolu şirketi için yürürlükte olan bir tarifeden memnun olmaması durumunda, havacılık otoriteleri, herhangi bir Otorite tarafından talep edilmesi halinde, ilgili hususu istişareler yoluyla çözmeye gayret edeceklerdir. Her halükarda, bir Akit Tarafın havacılık otoritesi, diğer Akit Tarafın bir havayolu şirketine ilişkin bir tarifinin yürürlüğe girmesini veya devam ettirilmesini engelleyecek tek taraflı bir adım atmayacaktır.

6. Mezkûr hususa bakılmaksızın; bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu şirketleri, talep edilmesi halinde, tarifelerin belirlenmesi ile ilgili bilgileri diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine, söz konusu otoriteler tarafından belirtilen şekilde ve formatta temin edecektir.

7. Hiçbir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu şirketleri üzerinde ilk ret gerekliliği, kaldırma oranı, sakıncasızlık ücreti veya kapasite, frekans veya trafik ile ilgili olarak işbu Anlaşmanın amaçları ile tutarsızlık yaratacak hiçbir sair gereklilik uygulamayacaktır.

MADDE 4

İşbu Protokol, Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olup, Akit Tarafların İşbu Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli olan biçimle iç prosedürleri yerine getirdiğini teyit eden en son tarihli yazılı bildirimının diplomatik kanallar yoluyla tebliğ edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

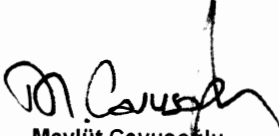
İşbu Protokol, Anlaşmanın 18. Maddesine uygun olarak, Anlaşmanın sona erdiği tarihte yürürlüğünü kaybedecektir.

Taşkent'te 30 Nisan 2018 tarihinde, iki nüsha olarak Türkçe, Özbekçe ve İngilizce üzerinden düzenlenmiş olup bütün metinler eşit doğruluktadır.

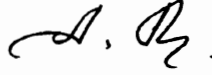
Tefsire ilişkin herhangi bir uyuşmazlığın sözkonusu olması halinde, İngilizce lisanında düzenlenen metin hakim gelecektir.

**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına**

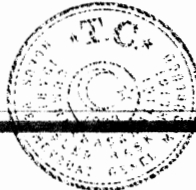
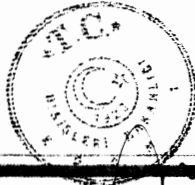
**Özbekistan Cumhuriyeti
Hükümeti adına**

**Mevlüt Çavuşoğlu
Dışişleri Bakanı**

**Abdulaziz Kamilov
Dışişleri Bakanı**

TBMM Basımevi - 2018